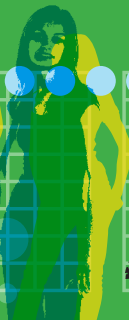

מינהל הסדרה ואכיפה
משרד הכלכלה

פנקס חידע לבני נוער

יוני 2014

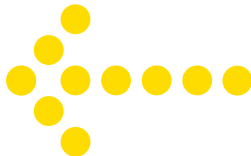

מידע לעניין העסקה נכונה של בני נוער

משרד הכלכלה רואה חשיבות רבה בשמירה קפדנית של זכויות בני הנוער בעבודה, הן מבחינת הדין, והן להבטחת הערך החינוכי שבעבודה. סקירה זו נכתבה עבור גברים ונשים כאחד, מטעמי נוחיות הפנייה היא בלשון זכר.

1

גיל העסקה

במהלך חופשת הקיץ אסור להעסיק בני נוער מתחת לגיל 14. נער שמלאו לו 14 וטרם מלאו לו 15 ניתן להעסיק רק בעבודות קלות שאין בהן כדי להזיק לבריאותו ולהתפתחותו.

במהלך שנת הלימודים מותר להעסיק בני נוער מגיל 15 בהתאם לתנאי החוק, ובלבד שלא חל עליהם חוק לימוד חובה.

בעבודות מסוכנות מסוימות, אין להעסיק בני נוער גם אם מלאו להם 15 שנה ולא חל עליהם חוק לימוד חובה.

לגבי העסקת בני נוער בהופעה ובפרסומת ישנם כללים מיוחדים, ובענין זה דורשת העסקת נער מתחת לגיל 15 קבלת היתר מיוחד ממשרד התמ"ת, וחלים כללים מיוחדים לענין תנאי העסקה ושעות ההעסקה.

2

פנקס עבודה

כיום אין חובה על המעסיק לדרוש פנקס עבודה.

במקום זאת, נדרש המעסיק להחזיק

במקום העבודה של הנער צילום

תעודת זהות של הנער או של הוריו

בצרוף אישור רפואי מרופא כללי, המהווה

תנאי להעסקתו של הנער.

בעבודות מסוימות יש לקבל אישור מיוחד של רופא

תעסוקתי כתנאי להעסקתו של נער.

3

שעות עבודה

מותר להעסיק בני נוער לכל היותר 8 שעות ביום, ולא יותר מ-40 שעות בשבוע בסך הכל.

צעירים בני 16 ומעלה, מותר להעסיקם עד 9 שעות ביום ובלבד ששבוע העבודה לא יעלה על 40 שעות שבועיות. כלל זה לא יחול על בני נוער עובדים, אשר לגביהם נקבעו הוראות עם תנאים עדיפים, בהסכמים קיבוציים, וכן על עובדים בעלי מגבלות פיזיות, נפשיות או שכליות, המועסקים במפעלים מוגנים (מפעלים אשר אוצר המדינה משתתף באחזקתם).

העבודה בשעות נוספות אסורה.

אין להעסיק בני נוער במנוחה השבועית. (ליהודי יום המנוחה השבועי הינו יום שבת. בן דת אחרת יכול לבחור בין הימים שישי, שבת וראשון). איסור זה הוא מוחלט ואין אפשרות לקבל היתר להעסקת בני נוער במנוחה השבועית.

4

הפסקות

לאחר שש שעות עבודה חובה לתת לבני הנוער העובדים הפסקה של 45 דקות למנוחה ולסעודה, מתוכן לפחות חצי שעה רצופה. ההפסקה היא בדרך כלל על חשבון בני הנוער. חשוב לסכם מראש עם בני הנוער את ענין ההפסקה כדי למנוע מחלוקת.

5

עבודת לילה

החוק קובע כי בין השעות 20.00 בערב ל- 08.00 בבוקר אין להעסיק בני נוער שגילם מתחת ל-16.
בני נוער שגילם הוא 16 עד 18, ניתן להעסיק בחופשות רשמיות מלימודים עד השעה 24:00 וזאת בתנאי שהמעסיק ידאג להסעות העובד לביתו.

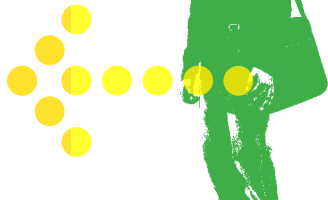

6

רישום שעות העבודה

חובה על מעביד לערוך רישום מדויק של שעות העבודה של בני הנוער, ואם רישום זה נעשה באמצעי שאינו מכאני או אלקטרוני (שעון) יש לאשר את רישום שעות העבודה בסימומו של כל יום עבודה, בחתימה של הנער והמעביד. מומלץ לעודד את בני הנוער לערוך רישום של הימים והשעות בהם הם עובדים, בנפרד, אצלם.

שכר המינימום לבני נוער עובדים

גם אם בני הנוער מוכנים לעבוד תמורת שכר נמוך יותר זהו הסכום המינימלי אותו חובה על המעסיק לשלם לבן נוער שעובד משרה מלאה (עד 40 שעות שבועיות, ולא יותר מ-173 שעות בחודש). שכר המינימום לעובד במשרה חלקית יחושב יחסית לחלקיות המשרה.

נכון ליום 01.04.2011

שעה	חודשי (עד 40 שעות שבועיות)	% משכר מינימום	גיל
₪17.39	₪ 3010.00	70%	עד גיל 16
₪18.64	₪ 3225.00	75%	עד גיל 17
₪20.63	₪ 3569.00	83%	עד גיל 18
₪14.91	₪ 2580.00	60%	חניך כהגדרתו בחוק החניכות, באישור משרד התמ"ת

מידע נוסף ניתן למצוא באתר אגף האכיפה:

www.moital.gov.il/achifa

8

נסיעות לעבודה

בנוסף לתשלום שכר עבודת בני הנוער, יש לשלם בעבור הוצאות הנסיעה ממקום מגוריהם אל מקום העבודה ובחזרה, ואולם סכום ההוצאות שיוחזרו לא יעלה על 26.40 ש"ח ליום עבודה. לפי הסכם קיבוצי, מעסיק מחוייב להחזיר רק את הסכום המינימלי הדרוש לבני הנוער כדי להגיע לעבודה. על המעסיק להקפיד ולוודא כי לבני הנוער יש אמצעים לחזור לביתם.

9

יש לשלם עבור "תקופת התלמדות" או "תקופת ניסיון"
כל תקופת העסקתו של הנער מחייבת תשלום שכר בעד העבודה, לרבות תקופת "התלמדות" או תקופת "ניסיון".
יש לשלם שכר עבור כל שעת עבודה החל מן השעה הראשונה.

10

יש לשלם עבור ימי הכנה וישיבות עבודה
ימי הכנה וישיבות עבודה הם חלק בלתי נפרד מהעבודה,
על כל שעה של "יום הכנה" או "השתלמות" או "ישיבת עבודה" צריך
לשלם, לרבות השתלמויות לקראת קייטנות.

11

קנסות ועונשים
אין להטיל על בני הנוער העובדים קנסות או עונשים. כל ניכוי מהשכר,
בגין "קנסות" "נזקים" וכיוצא באלה אסור, כל עוד לא הותר על פי
החוק.

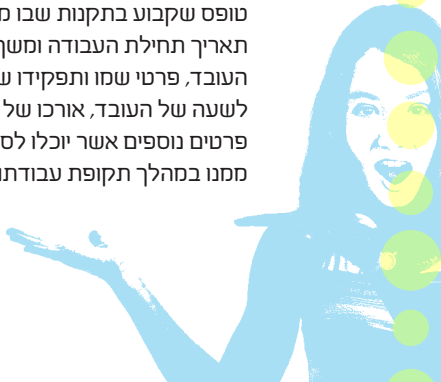

12

הודעה לעובד

חוק הודעה לעובד מטרתו להבהיר לעובד את מסגרת העבודה ואת הזכויות והחובות שלו.

"חובה למסור לכל נער הבא לעבוד, **תוך 7 ימים** מיום תחילת עבודתו, טופס שקבוע בתקנות שבו מפורט בין היתר: זהות המעביד והעובד, תאריך תחילת העבודה ומשך תקופת העבודה, עיקרי התפקיד של העובד, פרטי שמו ותפקידו של הממונה הישיר על העובד, גובה השכר לשעה של העובד, אורכו של יום העבודה ושל שבוע העבודה וכן פרטים נוספים אשר יוכלו לסייע לעובד לדעת טוב יותר מה מצופה ממנו במהלך תקופת עבודתו".

13

עומדים לרשותכם

אנחנו מבקשים לעמוד לרשותכם למענה על שאלות הבהרות בכל נושא הקשור לעבודתנו.

ניתן להשיג אותנו:

האגף לאכיפת חוקי עבודה - מינהל ההסדרה והאכיפה במשרד
הכלכלה - טל': 03-7347839/49/50

פקס: 03-6828690

מייל: report.achifa@economy.gov.il

חשוב

המידע שמכיל פנקס זה ניתן באופן כללי; המידע אינו בא במקום החוק ותקנותיו ואינו בא להחליף יעוץ משפטי ממוקד בכל מקרה ומקרה.

דוח שעות עבודה לחודש _____
שם העובד _____
שם מקום עבודה _____

תאריך	משעה	עד שעה	הערות

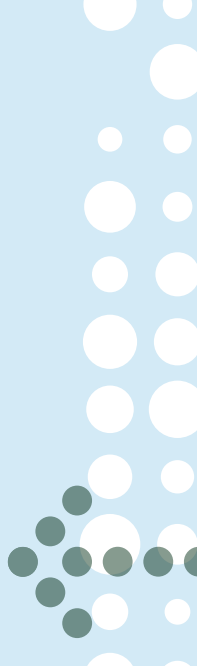

דוח שעות עבודה לחודש _____
שם העובד _____
שם מקום עבודה _____

תאריך	משעה	עד שעה	הערות

טלפונים לקבלת מידע ובירורים:

תל-אביב טל: 03-7347172 פקס: 03-6828677

ירושלים טל: 02-6662046 פקס: 02-6240471

חיפה טל: 04-8613890 פקס: 04-8613892

באר שבע טל: 08-6264050 פקס: 08-6264060

טלמסר: 1-800-354-354

www.moital.gov.il/achifa

